EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2025 07 29
COM(2025) 427 final

Rekomendacija

TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas dėl Europos Sąjungos ir Ekvadoro Respublikos susitarimo dėl palankesnių sąlygų tvarioms investicijoms

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

2025 m. sausio 29 d. Konkurencingumo kelrodyje pabrėžta, kad ES turi „[ieškoti] naujų partnerystės ryšių stiprinimo ir naudos [teikimo] mūsų įmonėms būdų“, be kita ko, sudarant susitarimus dėl palankesnių sąlygų tvarioms investicijoms[1]. 2024 m. rugsėjo 1 d. įsigaliojo pirmasis toks susitarimas dėl palankesnių sąlygų tvarioms investicijoms, sudarytas su Angola[2]. 2025 m. birželio 12 d. Europos Sąjungos Taryba priėmė sprendimą, kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas su Dramblio Kaulo Krantu dėl susitarimo dėl palankesnių sąlygų tvarioms investicijoms[3].

2024 m. birželio 13 d. įvykusiame 8-ajame ES ir Ekvadoro dvišalių politinių konsultacijų mechanizmo susitikime Ekvadoras pareiškė norą derėtis su ES dėl susitarimo dėl palankesnių sąlygų tvarioms investicijoms. Tada 2024 m. gruodžio 16 d. Ekvadoro užsienio reikalų ministrė Gabriela Sommerfield nusiuntė laiškus už prekybą ir ekonominį saugumą atsakingam Europos Komisijos nariui Marošui Šefčovičiui ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pirmininko pavaduotojai Kajai Kallas, kuriuose pakartojo savo šalies interesą derėtis su ES dėl susitarimo dėl palankesnių sąlygų tvarioms investicijoms.

2023 m. ES tiesioginės užsienio investicijos Ekvadore sudarė 8,2 mlrd. EUR, palyginti su 7,1 mlrd. EUR 2022 m. ES yra sudariusi daugiašalį prekybos susitarimą su Andų šalimis, kurio šalimi yra Ekvadoras. Į šį prekybos susitarimą įtrauktos nuostatos dėl paslaugų ir investicijų, įskaitant įsipareigojimus dėl patekimo į rinką ir nacionalinio režimo ES investuotojams. Šiomis aplinkybėmis susitarimas dėl palankesnių sąlygų tvarioms investicijoms suteiktų galimybę stiprinti ES ir Ekvadoro santykius investicijų srityje ir padėti ES investuotojams toliau naudotis prekybos susitarimo teikiamomis galimybėmis tobulinant investicijų reglamentavimo sistemą ir procedūras. Šio tikslo būtų siekiama susitarimu prisiimant įsipareigojimus sudaryti palankesnes sąlygas investicijoms, pavyzdžiui, didinti su investicijomis susijusių įstatymų ir kitų teisės aktų skaidrumą ir nuspėjamumą, supaprastinti investicijų leidimų išdavimo procedūras ir gerinti viešojo ir privačiojo sektorių dialogą pasitelkiant investuotojų ryšių centrus ir įtraukiant suinteresuotuosius subjektus. Pagrindinis tikslas būtų skatinti skaidresnę, veiksmingesnę ir labiau nuspėjamą investicinę aplinką ir taip padėti Ekvadorui pritraukti tiesiogines užsienio investicijas, kartu laikantis aplinkos, darbuotojų teisių ir klimato standartų. Taip šiuo susitarimu būtų skatinamas tvarus vystymasis, ekonomikos augimas ir darbo vietų kūrimas. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta pirmiau, Komisija rekomenduoja pradėti derybas su Ekvadoru dėl susitarimo dėl palankesnių sąlygų tvarioms investicijoms.

• Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis

Šio susitarimo tikslai atitinka Europos Sąjungos sutartį (toliau – ES sutartis), kurioje įtvirtinta, kad ES turėtų skatinti „visų šalių integraciją į pasaulio ekonomiką, įskaitant laipsnišką

---

1 Komisijos komunikatas „ES konkurencingumo kelrodis“, COM(2025) 30 *final*.

2 Žr. 2024 m. kovo 4 d. Tarybos sprendimą (ES) 2024/829 dėl Europos Sąjungos ir Angolos Respublikos susitarimo dėl palankesnių sąlygų sudarymo tvarioms investicijoms sudarymo Sąjungos vardu, OL L, 2024/829, 2024 3 8.

3 2025 m. birželio 12 d. Tarybos sprendimas (ES) 2025/1209, kuriuo leidžiama pradėti derybas su Dramblio Kaulo Kranto Respublika dėl susitarimo dėl palankesnių sąlygų tvarioms investicijoms, OL L, 2025/1209, 2025 6 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/1209/oj.

tarptautinės prekybos apribojimų panaikinimą“[4].

Šiuo susitarimu padedama siekti 2025 m. sausio 29 d. Konkurencingumo kelrodžio, kuriame pabrėžta, kad ES turi „[ieškoti] naujų partnerystės ryšių stiprinimo ir naudos [teikimo] mūsų įmonėms būdų“, be kita ko, sudarant susitarimus dėl palankesnių sąlygų tvarioms investicijoms[5], tikslų. Juo taip pat atsižvelgiama į 2022 m. Prekybos ir darnaus vystymosi peržiūros komunikatą[6].

Todėl šis susitarimas taip pat atitiktų Komunikatą „Nauja ES ir Lotynų Amerikos bei Karibų santykių darbotvarkė“[7], kuriame nurodyta, kad „ES toliau bendradarbiaus su LAK partnerėmis, kad padėtų sudaryti sąlygas tvarioms investicijoms, be kita ko, tokiais būdais kaip strategija „Global Gateway“ ir atvirų, stabilių ir nuspėjamų teisinių sistemų rėmimas, diskriminacinių kliūčių šalinimas bei investicijų lengvinimo įgyvendinimas.“ Todėl šis susitarimas taip pat papildytų ES ir LAK „Global Gateway“ investicijų darbotvarkę, kuria naudodamasi „ES gali pritraukti kokybiškų investicijų, kurios padėtų tenkinti LAK infrastruktūros poreikius, remti žmogiškojo kapitalo plėtrą, įskaitant žmonių, ypač moterų, jaunimo ir pažeidžiamiausių asmenų, įgalėjimą, ir stiprinti palankią verslo bei reglamentavimo aplinką, kad būtų kuriama vietos pridėtinė vertė bei užtikrinamas ekonomikos augimas ir kokybiškų darbo vietų kūrimas“[8].

Numatomas susitarimas dėl palankesnių sąlygų tvarioms investicijoms visiškai atitinka ir papildo būsimą Susitarimą dėl geresnių sąlygų investicijoms siekiant vystymosi tikslų, dėl kurio susiderėta Pasaulio prekybos organizacijoje[9].

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Tikslai dera su kitomis ES politikos sritimis, visų pirma su ES vystymosi politika.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Procedūrinis teisinis pagrindas**

Siūlomo sprendimo, kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas dėl numatomo sudaryti susitarimo, procedūrinis teisinis pagrindas yra Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 3 ir 4 dalys.

SESV 218 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad tais atvejais, kai numatytas sudaryti susitarimas išimtinai ar daugiausiai susijęs ne su bendra užsienio ir saugumo politika, Komisija teikia rekomendacijas Tarybai. Taryba priima sprendimą, kuriuo įgalioja pradėti derybas ir kuriuo skiriamas Sąjungos derybų grupės derybininkas arba vadovas.

SESV 218 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad Taryba gali duoti derybinius nurodymus derybininkui ir paskirti specialų komitetą, su kuriuo privaloma konsultuotis vedant derybas.

---

4 ES sutarties 21 straipsnio 2 dalies e punktas.

5 Komisijos komunikatas „ES konkurencingumo kelrodis“, COM(2025) 30 *final*.

6 Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai ir Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui: „Prekybos partneryščių galia: drauge siekti žaliosios ir teisingos ekonomikos augimo“, COM(2022) 409 *final*.

7 Bendras komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai „Nauja ES ir Lotynų Amerikos bei Karibų santykių darbotvarkė“, JOIN(2023) 17 *final*.

8 Ten pat.

9 https://www.wto.org/english/tratop_e/invfac_public_e/invfac_e.htm.

Komisija rekomenduoja pradėti Europos Sąjungos ir Ekvadoro Respublikos derybas dėl tarptautinio susitarimo dėl palankesnių sąlygų investicijoms sudarymo. Komisija turi būti paskirta derybininke.

- **Materialinis teisinis pagrindas**

Šis aktas patenka į bendros prekybos politikos taikymo sritį, todėl jo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 207 straipsnio 4 dalis.

- **Derybininko pasirinkimas**

Atsižvelgiant į tai, kad numatomas sudaryti susitarimas išimtinai susijęs su kitais nei bendra užsienio ir saugumo politika klausimais, Komisija turi būti paskirta derybininke pagal SESV 218 straipsnio 3 dalį.

- **Sąjungos kompetencija**

Šis aktas patenka į bendros prekybos politikos taikymo sritį pagal SESV 207 straipsnį. Todėl jis priklauso išimtinei Sąjungos kompetencijai pagal SESV 3 straipsnio 1 dalį.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Numatomų derybų dalykas yra susijęs su bendra prekybos politika. Pagal ES sutarties 5 straipsnio 3 dalį subsidiarumo principas netaikomas srityse, kuriose ES turi išimtinę kompetenciją. Bendra prekybos politika yra įtraukta į SESV 3 straipsnio 1 dalyje pateikiamą Sąjungos išimtinės kompetencijos sričių sąrašą. Vykdant šią politiką pagal, *inter alia,* SESV 207 straipsnį vedamos derybos dėl prekybos ir investicijų susitarimų.

- **Proporcingumo principas**

Komisijos rekomendacija atitinka proporcingumo principą, nes tarptautinių susitarimų sudarymas – pagrindinė priemonė abipusėms teisėms ir pareigoms tarptautinės teisės subjekto, pavyzdžiui, užsienio šalies, atžvilgiu prisiimti.

- **Priemonės pasirinkimas**

Ši rekomendacija dėl Tarybos sprendimo teikiama pagal SESV 218 straipsnio 3 ir 4 dalis, kuriose numatyta, kad Taryba priima sprendimą, kuriuo įgalioja pradėti derybas ir kuriuo skiriamas Sąjungos derybininkas. Taryba taip pat gali duoti derybinių nurodymų derybininkui. Kitų teisinių priemonių, kuriomis būtų galima pasiekti šios rekomendacijos tikslą, nenumatyta.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Netaikoma.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

2021 m. Komisija surengė viešas konsultacijas atlikdama daugiašalio Andų bendrijos ir ES prekybos susitarimo *ex post* vertinimą, į kurį įtrauktos suinteresuotųjų subjektų nuomonės apie investicijas į šalis, kurioms taikomas šis susitarimas, įskaitant Ekvadorą. Be to, Komisija

reguliariai konsultuojasi su suinteresuotosiomis šalimis, be kita ko, Prekybos susitarimų ekspertų grupėje[10] ir vykdydama dialogą su pilietine visuomene[11].

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Šis pasiūlymas grindžiamas išorės ekspertų žiniomis, surinktomis įgyvendinant Europos Komisijos užsakytą Pasaulio banko projektą. Ataskaitoje visų pirma nurodyta, kad investuotojai[12] kaip svarbiausius veiksnius, darančius poveikį jų sprendimams dėl investicijų besivystančiose šalyse, nurodė tai, kad bendraujant su valstybės įstaigomis trūksta skaidrumo ir nuspėjamumo, netikėtai keičiami įstatymai ir kiti teisės aktai ir delsiama išduoti vyriausybės leidimus ir patvirtinimus. Tai yra sritys, kurias apims siūlomas susitarimas dėl palankesnių sąlygų tvarioms investicijoms.

- **Poveikio vertinimas**

Susitarimo dėl palankesnių sąlygų tvarioms investicijoms įsipareigojimais sudaryti palankesnes sąlygas investicijoms daugiausia dėmesio skiriama gero valdymo principų ir gerosios reguliavimo praktikos, įskaitant skaidrumą, nuspėjamumą ir administracinį veiksmingumą, taikymui šalies partnerės investicijų sistemoje (investicijų įstatymuose, kituose teisės aktuose ir procedūrose). Šių palankesnių sąlygų investicijoms sudarymo priemonių poveikis daugiausia susijęs su tuo, kaip šalis partnerė įgyvendina susitarimą, ir su ilgalaikiu jos investicijų aplinkos gerinimu. Bendram poveikiui taip pat turi įtakos atskiros investicijos, kurias tokia patobulinta investicijų sistema gali pritraukti. Susitarimu dėl palankesnių sąlygų tvarioms investicijoms kodifikuojama ES nusistovėjusi praktika.

Be to, iniciatyvai naudingi keli per daugelį metų atlikti vertinimai, įskaitant poveikio darniam vystymuisi vertinimą, kuris apėmė ES ir Andų bendrijos prekybą (2009 m.), Europos Sąjungos ir Ekvadoro prekybos susitarimo ekonominio poveikio vertinimo ataskaitą (2016 m.) ir ES ir Andų bendrijos prekybos susitarimo *ex post* vertinimo ataskaitą (2021 m.).

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Šiuo pasiūlymu siekiama rekomenduoti Tarybai priimti sprendimą, kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas su Ekvadoru dėl susitarimo dėl palankesnių sąlygų tvarioms investicijoms. Pasiūlymas neapima keitimosi duomenimis, procesų automatizavimo, skaitmeninių sistemų naudojimo ar viešųjų paslaugų teikimo. Todėl principas „standartiškai skaitmeninis“ netaikomas, nes juo nenustatomi konkretūs skaitmeniniai reikalavimai.

- **Pagrindinės teisės**

Šia iniciatyva visapusiškai laikomasi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Ši iniciatyva poveikio biudžetui neturi.

---

10 http://ec.europa.eu/trade/trade-policy-and-you/expert-groups/.

11 http://trade.ec.europa.eu/civilsoc/meetdetails.cfm?meet=11531.

12 Žr. Pasaulio banko ataskaitą „Retention and Expansion of Foreign Direct Investment, Political Risk and Policy Responses“, http://documents1.worldbank.org/curated/en/387801576142339003/pdf/Political-Risk-and-Policy-Responses.pdf.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėsena, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Numatoma, kad derybos dėl susitarimo dėl palankesnių sąlygų tvarioms investicijoms bus baigtos 2026 m.

- **Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)**

Netaikoma.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Šiomis nuostatomis siekiama rekomenduoti Tarybai priimti sprendimą, kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas, ir paskirti Sąjungos derybininką. Taryba gali duoti nurodymų derybininkui.

Rekomendacija

TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas dėl Europos Sąjungos ir Ekvadoro Respublikos susitarimo dėl palankesnių sąlygų tvarioms investicijoms

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą kartu su 218 straipsnio 3 ir 4 dalimis,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

kadangi:

turėtų būti pradėtos derybos su Ekvadoro Respublika siekiant sudaryti susitarimą dėl palankesnių sąlygų tvarioms investicijoms,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Komisija įgaliojama Sąjungos vardu derėtis su Ekvadoro Respublika dėl susitarimo dėl palankesnių sąlygų tvarioms investicijoms.
2. Komisija skiriama Sąjungos derybininke.

2 straipsnis

Derybos vedamos remiantis šio sprendimo priede pateiktais Tarybos derybiniais nurodymais.

3 straipsnis

Derybos vedamos konsultuojantis su specialiuoju komitetu, kaip numatyta SESV 207 straipsnio 3 dalies trečioje pastraipoje.

4 straipsnis

Šis sprendimas ir jo priedas bus paskelbti viešai iš karto po jų priėmimo.

5 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė